

SAMENVATTING STAKEHOLDERSBIJENKOMST AMBITIES AFSLUITDIJK D.D 21 JUNI 2012

Op donderdag 21 juni 2012 vond er een stakeholdersbijeenkomst plaats over de Afsluitdijk. In het ochtenddeel was Rijkswaterstaat de organiserende partij en waren de klantwensen van de stakeholders voor de versterking van de dijk, onderwerp van gesprek. In de middag stonden de regionale partijen (de gemeenten Harlingen, Hollands Kroon en Súdwest Fryslân en de provincies Fryslân en Noord-Holland) aan de lat. De regiopartijen lichtten de ambities uit de ambitieagenda afsluitdijk toe. De agenda is eind 2011 door de betrokken regionale partijen bestuurlijk vastgesteld. De ambitieagenda is niet eerder met stakeholders besproken, vandaar dat de nadruk op 21 juni met name op 'informereren' lag.

We startten de bijeenkomst met een presentatie van de projectdirecteur voor de uitwerking van de ambities, Jan Doornbos. In deze presentatie gaf hij weer hoe de ambitieagenda tot stand is gekomen en ging hij kort in op de thema's: Natuur, Recreatie & Toerisme, Duurzame energie en Ruimtelijke kwaliteit. Naar aanleiding van deze presentatie hebben de aanwezige stakeholders een aantal vragen gesteld en zorgen geuit: zijn er wel middelen beschikbaar? En wordt het geen kermis op de dijk, dat zou namelijk ernstig afbreuk doen aan de kwaliteit van de dijk.

Na de presentatie van Jan Doornbos zijn we uiteen gegaan in drie deelgroepen voor drie deelsessies over natuur, recreatie&toerisme en duurzame energie. De eindverantwoordelijkheid voor het thema ruimtelijke kwaliteit ligt bij Rijkswaterstaat. Vandaar dat dit punt niet via een aparte deelsessie aan de orde is gekomen. De groepen bleven hierbij op hun plaats en de inleiders rouleerden per deelsessie. In de deelsessies is dieper ingegaan op de ambities en de projecten die hieruit voortkomen. Bij Natuur heeft Roef Mulder van Dienst Landelijk Gebied (DLG) plannen gepresenteerd voor de vismigratierivier. Bij Recreatie & Toerisme heeft Tjalling Dijkstra van het projectbureau Afsluitdijk onder andere verteld over ideeën voor een fietspad aan de Waddenzeezijde, een informatiecentrum, afmeervoorzieningen voor de watersport en camperplaatsen. Bij Duurzame energie ging Pieter Bergmeijer van Energy Valley in op de innovaties met stromingsenergie, de pilot Blue Energy, Sinedyken en de SolaRoad. Ook kwam bij deze deelsessies windenergie aan bod. Alhoewel dit onderwerp geen deel uitmaakt van de ambitieagenda was er toch veel aandacht voor. Er zijn twee vergunningaanvragen bij het Rijk binnengekomen om op en rond de Afsluitdijk windmolens te plaatsen. Momenteel vindt onderzoek plaats of dit geen nadelig effect heeft op de stabiliteit van de dijk. Aangezien het windmolenparken van grote omvang betreft vallen de vergunningaanvragen onder de zogeheten rijkscoördinatie-regeling. De regionale partijen hebben hier geen formele positie in. Wel is het een punt om in de gaten te houden aangezien het gevolgen kan hebben voor de realisatie van onze ambities.

Uit de deelsessies kwam naar voren dat de stakeholders met veel interesse de plannen hebben aangehoord, vragen hebben gesteld en opmerkingen hebben gemaakt. We hebben hierbij niet gehoord: "ik vind het helemaal niets". De geluiden waren neutraal tot positief. De stakeholders kwamen wel met een paar dringende aanbevelingen naar voren. De belangrijkste zijn: "maak er geen kermis van". "Als je functies wilt toevoegen aan de dijk richt je dan op de knooppunten: Den Oever, het Monument, Breezanddijk, Kornwerderzand en Zurich." En: "kijk of je slimme combinaties kunt maken zoals de Blue Energy centrale met zilte teelt".

Hierna een greep uit de opmerkingen en vragen die zijn gemaakt en gesteld:

Recreatie & Toerisme

- Verbetering vaardoelen: geen grote jachthavens maar meer afmeervoorzieningen voor passanten;
- Rondje Kornwerderzand weer mogelijk maken;
- Informatiecentrum interessant ook als combi met duurzame energie;
- Cultuurhistorisch perspectief behouden, niet teveel toeters en bellen;

Natuur

- Zoutwaterinfiltratie via de vismigratierivier kan een bedreiging zijn;
- Gaat de vismigratierivier wel werken? Is er een duidelijke meerwaarde bij zo'n hele grote investering?
- Waarom wordt toch ook nog een vispassage voor de KRW aangelegd?
- Maken zeehonden ook gebruik van de vismigratierivier?

Duurzame energie

- Zijn al deze initiatieven wel rendabel? Kun je niet beter de hele dijk met windmolens volzetten?
- Is er niet nog veel onderzoek nodig voor Blue Energy voordat je het grootschalig kunt uitrollen?
- Is de zonedijk wel hufterproof?
- Op bepaalde vlakken kun je ambities prima combineren. Neem als voorbeeld de uitstoot van blue energie in de vorm van brak water combineren met zilte teelt. Zilte teelt zou ook kunnen plaatsvinden bij de vismigratierivier, waarin ook een verloop van zoet naar zout is.

Tot slot hebben we aan de aanwezigen gevraagd hoe ze de opzet -ochtend veiligheid met Rijkswaterstaat en de middag regio met ambities- vonden en of dit voor herhaling vatbaar is. Hierop reageerden de aanwezigen positief.